

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Mikeitz 5786

Shabbat Times
16:19 17:19

Issue: 117

The Parsha opens with the words, "and it was *mikeitz* two years and Paroah dreamed a dream." The word *mikeitz* is translated as "at the end". At the end of two years, Paroah dreamed his dream that set into motion, Yosef's rise to power.

The word *keitz* implies "the end" of something. But if the timing of Paroah's dream was just a coincidence, then the Torah should have used the words, "And after the matter...". The use of the word *mikeitz* implies that it was no coincidence that Paroah had his dream after two years passed from the end of last week's parsha. A Divine decree was placed on Yosef that he should suffer another two years in prison for having asked the butler to facilitate his release. Hashem was critical that Yosef turned to a man of flesh and blood to aid in his salvation. Yosef should have relied solely on Hashem and no one else. Therefore Hashem put a *keitz*, a time decree, on Yosef for another two years. As soon as the *keitz* expired, Paroah immediately dreamed his dream that led to Yosef's release and rise to power.

On Chanukah we sing the famous song Ma'oz Tzur which is all about *keitz*. In this six paragraph prayer, we give praise and thanks to Hashem for redeeming us from our previous exiles.

We thank Hashem for redeeming and saving us from our exile to Egypt. We then thank Hashem for redeeming us from the Babylonians, the Persians from the Purim story, and lastly from the Greek exile which we celebrate on Chanukah.

We end the song with a final prayer to be redeemed from our current never ending exile. We ask Hashem to hasten the *keitz* of redemption and salvation and to avenge the spilling of Jewish blood throughout the millennia. "For salvation has been too delayed in coming, and there is no *keitz*, end, to the evil that befalls us! Repel Eisav, our enemies, and bring back our faithful shepherds (in the days of Moshiach)."

We pray every night of Chanukah that Hashem bring us two "ends". An

end to our suffering and an end to our waiting for redemption! Chanukah brought an end to the *keitz* of Greece and it heralded a new *keitz* of glory under the Hashmonean Kingdom that flourished for 200 years. Chanukah is a time for miracles! It is a fortuitous time for the tables to turn! It is always dark at the end of a *keitz*. Yosef, left alone in prison, after being forgotten by the butler, needed every ounce of faith to not fall into total despair. He must have realized that there was no way he would ever be released without direct intervention from Hashem. The Macabees, a small family who rose up against tens of thousands of Greeks, must have realized there was no way they could be victorious without the miraculous intervention of Hashem. Our hostages who languished in the darkness of the Hamas tunnels also realized that without Hashem they were doomed to be there forever. Fortunately, Hashem places a *keitz*, a time limit, on each challenge, on each exile. Yosef's exile had a *keitz*, as did the Egyptian, Babylonian and Greek exile. When the time limit that Hashem ordained was complete, the redemption was immediate.

We learn from the song of Ma'oz Tzur, that Chanukah is the festival when we give thanks and praise to Hashem for all of the *keitzes* we have witnessed. Most recently, we thank Hashem for bringing the *keitz* of our hostages to an end. We give thanks that we were able to witness their salvation and rejoice together with them.

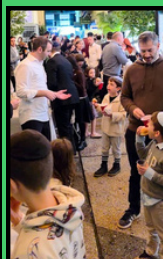
But there are Jews, here and around the world, who are still in the *keitz* of evil times. The tragedies of terrorist attacks in the USA, in Australia and in many parts of the world are proof positive that the *keitz* of Eisav's persecutions against us have still not come to an end.

As we sing the Ma'oz Tzur this Chanukah, let's concentrate on the last paragraph and earnestly cry out to Hashem to put an end to the days of Admon, Eisav, so the *keitz* of our redemption can rise with the coming of Moshiach and the establishing of our seven righteous shepherds!

New!
DOR L'DOR LEARNING
FOR GIRLS!
GUIDED LEARNING PROVIDED
EVERY
MOTZEI SHABBOS
6:45-7:30PM
Begins Next week
December 27
For mothers & daughters ages 5+
ENJOY PIZZA & WEEKLY RAFFLE WITH GREAT PRIZES!
RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL
Ahuza 198, Raanana
- 2nd Floor -

Chanukah Sameach!
Thank you for being part
of our - Chanukah
celebration at RCK.
We loved celebrating
together with you and
our amazing community!

With prayers of success for our soldiers and for the return of our fallen martyrs

Shabbat Times

16:17

17:17

Issue: 117

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz and the Rabbanim of the RCK Mikeitz 5786

Ask the Rabbi

Rosh Beit Midrash: Rabbi Shabtai Yogel

Q: I live in a private house, and I light my Chanukah menorah at the entrance gate of my yard, facing the street.

This gate wearing tzitzis in the middle." According to many authorities,

Ch... is no longer the time for the mitzvah of tzitzis

is... yet the She'iltos still suggests that the idea

is... n, but about being of is not completely

is... ell, so the matter is a proper doorpost

is... (and many say the mitzvah itself).

is... place the Chanukah

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

is...

For questions: **0584810910**

Q: We are, Baruch Hashem, celebrating our son's Bar Mitzvah on one of the nights of Chanukah.

Can we light Chanukah candles with a bracha in the event hall?

Many of the guests are not religious, and it's possible they won't be lighting candles at home.

A: Chanukah candles must be lit in the place where a person lives — in their home.

Since nobody lives in an event hall, no one can fulfill their obligation by lighting there. This is similar to what the Rema writes about lighting in a shul: even though we light with a bracha, nobody actually

fulfills their personal mitzvah through that lighting.

The question is: If we can make a bracha in a synagogue for pirsumei nisa (publicizing the miracle), can we do the same in a hall where

there are even more people?

The Shulchan Aruch explains that we light and make a bracha in shul because of the importance of publicizing the miracle. Even though it is

only a custom and not a personal obligation, the bracha is still said. Based on that, one might argue that a hall could be similar.

However, most poskim rule that we do not make a bracha when lighting in an event hall or at public gatherings on Chanukah.

Why? Because even lighting in shul with a bracha is something that the poskim debated heavily — and it may have been instituted only for a shul, which also represents "a remembrance of the Beis HaMikdash."

Therefore, we do not extend the practice to places that are not mentioned clearly in halacha.

This is the opinion of Rav Elyashiv, Rav Shlomo Zalman Auerbach, Rav Vosner zt"l, and many others.

A small number of poskim — including Rav Ovadia Yosef zt"l — held that you may make a bracha at large gatherings because of the strong

element of publicizing the miracle, especially if Maariv is being davened there.

"The Monarch Who Began in the Pit"

Rabbi Moshe Ariel Margi

Yosef has a dream — actually two. One day he will be a king. The dream is clear, the future seems promising... but everything turns upside down. Instead of a crown he is thrown into a pit. Instead of royalty he is sold as a slave. A regular person would collapse — but not Yosef. Yosef doesn't sink, he leads. He takes initiative everywhere he goes: in Potiphar's house, in prison, and eventually in Egypt itself, running the greatest rescue plan in the region.

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה

פרשת מקץ התשפ"ו

זמני השבת

להצלחת צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

16:19

17:19

Issue: 117

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א לשאלות 0584810910

שאלה: אני מניח את החנוכייה בתוך 'בית חנוכייה' על החלון הפונה לרשות הרבים. בית החנוכייה מונח על מסילת החלון. לאחר שהנרות נכבים אני מסיר את בית החנוכייה ממקומו, וסוגר את החלון.

אך מה אעשה בליל שבת הקרוב? הרי החנוכייה היא מוקצה, ולא אוכל להזיז את בית החנוכייה, ואשאר עם חלון פתוח כל השבת... ובמקום שבו אני גר ממש קר בלילות.. מה עושים?

תשובה: אכן החנוכייה נחשבת 'מוקצה' וגם בית החנוכייה נחשב 'מוקצה' מדין 'בסיס לדבר האסור' ואסור לטלטלה ממקומה (אלא א"כ טלטול בשינוי) והעצה היא כי יניח על אדן החלון מגש, ועל המגש יניח את בית החנוכייה ולצידו יניח את החלה (עטופה בשקית שלא תמאס מהשמן הניתז) הנזקקת לו לסעודת שבת, ואז המגש ייחשב 'בסיס לדבר האסור ולדבר המותר', ולאחר שהנרות ייכבו, יכול לטלטל את המגש מאחר שהוא זקוק למקום - כדי לאפשר לחלון להיסגר, ואף על פי שהוא מטלטל בכך גם את החנוכייה, מכל מקום זה מותר משום שהוא טלטול מן הצד לצורך מקומו (ולמרות שבדרך כלל חייב לנער את המוקצה גם כאשר מדובר בטלטול מן הצד, מכל מקום במקרה זה אינו יכול לנער מאחר שזקוק למקום).

ולבני ספרד יש עצה נוספת לעשות תנאי קודם בין השמשות שאינו בדל מן החנוכייה כל בין השמשות, ותנאי זה יועיל שלאחר שכבו הנרות לא תהיה נחשבת החנוכייה מוקצה מדין 'בסיס' החמור, אלא רק מדין 'כלי שמלאכתו לאיסור' המותר לטלטלו לצורך גופו ומקומו (ובתנאי שלא מדובר בחנוכייה יקרה ומיוחדת שאם כן יש מקום לומר שיש לה דין 'מוקצה מחמת חסרון כיס')

אך לבני אשכנז עצה זו אינה מועילה ויתנהגו לפי העצה הראשונה.

שאלה: מי שתקוע בלי סידור במשך כל היום ואינו יודע לומר 'הלל שלם' אך את פרקי חצי ההלל הוא יודע בעל פה, האם בשבת הקרובה וביום ראשון שזה ראש חודש טבת יכול לברך על חצי ההלל (למנהג האשכנזים שמברכים על חצי ההלל)?

תשובה: הגר"נ קרליץ זצ"ל פסק שכן, מאחר שבראש חודש טבת יש שני 'מחייבים' לומר הלל, אחד מדין ראש חודש, ואחד מדין חנוכה, אז במקרה שאינו יכול לומר הלל שלם מדין חנוכה, לפחות יאמר חצי הלל מדין ראש חודש, ואף יברך עליו כמנהג בני אשכנז.

אולם שמעתי מהגרש"א שטרן שליט"א שיש לפקפק בזה, ויש לומר שהמנהג לומר הלל בראש חודש כלל לא הונהג בראש חודש טבת מאחר ובראש חודש טבת בכל מקרה צריך לומר הלל מדין חנוכה.

ולכן אם אינו יכול לומר הלל שלם, יש לומר שלא יוכל לברך על חצי ההלל.

שאלה: מתי על פי ההלכה ניתן להתחיל לשיר 'הנרות הללו'? לאחר הדלקת הנר הראשון או לאחר הדלקת כל הנרות?

תשובה: המשנה ברורה מביא בזה שני מנהגים, שיש נוהגים לשיר לאחר הנר הראשון ויש נוהגים לאחר הדלקת כל הנרות.

ונראה שיש מקום לבאר מחלוקת מנהגים זו, שנחלקו בשאלה האם גם 'הידור מצווה' זקוק ברכה או לא, שהרי אחרי הדלקת הנר הראשון כבר יצאנו ידי חובת עיקר המצווה שהיא בנר אחד, ואת שאר הנרות שאנו מדליקים - זה כדי להיות מן 'המהדרין' מן המהדרין.

המנהג הראשון האומר להתחיל לשיר מיד לאחר הדלקת הנר הראשון סבור שלאחר הדלקת הנר הראשון כבר אין צורך שהברכה תמשיך לחול, ולכן ניתן להפסיק בשירה וכדו', אך למנהג השני גם 'הידור מצווה' של נרות חנוכה זקוק ברכה, ולכן יש להמתין עד לאחר הדלקת כל הנרות ורק לאחר מכן להתחיל לשיר ולומר 'הנרות הללו'.

איך יוצרים סנחה?

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

מעשייה מפורסמת מספרת על גוי מרושע שאילץ רופא יהודי לרפא אותו. הרופא, שלא רצה להיגרר לוויכוחים, לקח כמה עלים ואמר:

"תבשל את זה על אש נמוכה חמש דקות, תוך ערבוב עדין - אבל בתנאי אחד: אל תחשוב אפילו פעם אחת על חתול שחור. ואם התרופה לא תעבוד - כנראה שחשבת על החתול..."

ברור לכולנו מה יקרה. ברגע שאומרים לאדם לא לחשוב על משהו - הוא מיד חושב עליו. אי אפשר למחוק מחשבה בכוח; עצם המאבק בה רק מנכיח אותה יותר.

ובכל זאת, ב"על הניסים" אנחנו מתארים את גזירות יוון במילים: "להשיכים וותרן".

רק שלא ברור כל כך איך אפשר להשיכי תורה? הרי אם הם היו אומרים בפה "תשכחו את התורה" - הם רק היו מזכירים אותה שוב ושוב.

אלא שכאן מתגלה התחבום היווני. הם לא נלחמו בתורה חזיתית, אלא פעלו בעקיפין: מילאו את הראש והלב בדברים אחרים סגידה ליופי החיצוני, עיסוק בלתי פוסק בספורט, והעמדת הפילוסופיה וההגות האנושית כחלופה לחכמת התורה.

וכשהראש מתמלא בכל אלה - התורה לא נעלמת בכפייה, היא פשוט נשכחת מאליה.

היוונים הבינו אמת חדה וכואבת: הדרך לנתק את עם ישראל מהקב"ה אינה מלחמה ישירה, אלא יצירת חלופות.

לא רק לאסור - אלא להעסיק.

לא למחוק - אלא להעמיס.

וכשהאדם מלא עד הסוף - כבר אין מקום למה שבאמת מחבר אותו למעלה.

והמאבק הזה איננו היסטוריה רחוקה. הוא מתרחש גם היום, בכל דור ובכל בית. אף אחד כנראה לא אומר לנו "עזוב תורה", אבל העולם יודע היטב איך למלא אותנו: רעש, רדיפה אחרי חיזוניות והצלחה, אינסוף עיסוקים שנראים דחופים וחשובים. והמון זמן פנוי שמנוצל ל'פנאי'. וכשהראש תפוס - לקדושה כבר לא נשאר מקום.

ומכאן נולד גם הצד השני של המטבע, אולי החשוב מכולם.

אותה אסטרטגיה עצמה יכולה לעבוד גם לקודש. לא תמיד הפתרון הוא מלחמה חזיתית ביצר או בקושי. לעיתים המאבק הישיר רק מעצים אותו. אבל כשאדם בוחר להתמלא - בלימוד תורה, בתפילה, בעשייה טובה, בקביעות רוחנית - ממילא העניין שהוא מגלה בדברים אחרים יקטן.

לא לגרש את החושך בכוח - אלא להדליק אור.

לא לשבור הרגלים ישנים - אלא למלא את החיים בתוכן חדש.

וכשהלב והראש מלאים בקודש - הרבה מהקשיים פשוט שוכחים לבוא.